

EUROPEES PARLEMENT

1999

2004

Zittingsdocument

VOORLOPIGE VERSIE
A5-0239/2003

19 juin 2003

VERSLAG

over de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften tijdens het parlementaire jaar 2002-2003 (2003/2069)(INI)

Commissie verzoekschriften

Rapporteur: Laura González Álvarez

INHOUD

	Blz.
PROCEDUREVERLOOP	4
ONTWERPRESOLUTIE.....	5
TOELICHTING	10
<u>Bijlagen:</u>	
I. Door het Parlement ontvangen verzoekschriften.....	21
II. Statistische gegevens betreffende de in de referentieperiode behandelde verzoekschriften (12.3.02 - 10.03.03).....	22
III. Verzoekschriften per nationaliteit van indieners en betrokken lidstaat...	23
IV. Verzoekschriften van groepen (1000 of meer handtekeningen)	24
V. Verslag van mevrouw BANOTTI Bemiddelaar van het Europees Parlement voor internationale ontvoeringen van kinderen	26

PROCEDUREVERLOOP

Overeenkomstig artikel 175, lid 6 van het Reglement stelt de Commissie verzoekschriften het Parlement om het halfjaar op de hoogte van de resultaten van haar beraadslagingen en stelt zij jaarlijks een gedetailleerd verslag op over de maatregelen die de Raad of de Commissie met betrekking tot de door het Parlement toegezonden verzoekschriften heeft genomen.

De Commissie verzoekschriften benoemde op haar vergadering van 23 januari 2003 Laura González Álvarez tot rapporteur.

Zij behandelde het ontwerpverslag op haar vergaderingen van 21 mei en 10 juni 2003.

Op de laatstgenoemde vergadering hechtte zij met 10 stemmen en 3 tegen haar goedkeuring aan de ontwerpresolutie.

Bij de stemming waren aanwezig: Vitaliano Gemelli (voorzitter), Roy Perry (ondervoorzitter), Laura González Álvarez (rapporteur), Mary Elizabeth Banotti (verving Richard A. Balfe), Felipe Camisón Asensio, Marie-Hélène Descamps, Janelly Fourtou, Margot Keßler, Ioannis Marinos, The Earl of Stockton, Rainer Wieland, Eurig Wyn en Stavros Xarchakos.

Het verslag werd ingediend op 19 juni 2003

ONTWERPRESOLUTIE

Resolutie over de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften tijdens het parlementaire jaar 2002-2003 (2003/2069(INI))

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over verzoekschriften,
  - gezien het jaarverslag (2002-2003) van de Europese Ombudsman (C5-0271/2003),
  - gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 1989 over de versterking van het petitierecht¹,
  - gelet op de artikelen 21 en 194 van het EG-Verdrag,
  - gelet op de artikelen 47, lid 1 en 175, lid 6 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie verzoekschriften (A5-0239/2002),
- A. overwegende dat het petitierecht een grondrecht is dat onlosmakelijk is verbonden met het Europese burgerschap, en dat sinds tien jaar is verankerd in het Verdrag betreffende de Europese Unie en dat zal worden opgenomen in de ontwerpgrondwet die momenteel door de Conventie over de toekomst van Europa wordt uitgewerkt (artikel 8),
- B. overwegende dat het petitierecht evenals het recht om zich met klachten tot de Europese Ombudsman te wenden, de enige uitdrukkingen van de zogenoemde rechtstreekse democratie zijn die de Europese burgers bij gebrek aan referenda en op initiatief van de bevolking gecreëerde wetten in het kader van het constitutioneel recht van de Unie ter beschikking staan,
- C. overwegende dat het definitieve aantal verzoekschriften voor de derde achtereenvolgende periode is gestegen; dat het komende parlementaire jaar een schakel vormt tussen twee mandaatsperiodes en dat in de komende mandaatsperiode de verwezenlijking van het Europese burgerschap eindelijk zijn beslag zal krijgen,
- D. overwegende dat het Europees Parlement de verzoekschriften altijd heeft benut als een bevoorrechte waarnemingspost voor de uitoefening van zijn bevoegdheden op het vlak van de politieke controle waardoor het met name ernstige schendingen van het gemeenschapsrecht kon opsporen, en tegelijkertijd als toetssteen voor de verwachtingen en de angsten van de burgers omtrent de betekenis van Europa voor hun dagelijkse leven,

---

¹ PB C 120 van 12.4.1989, blz. 90.

- E. overwegende dat de totstandbrenging van meer synergie en transparantie tussen de Europese instellingen, met name de Europese Ombudsman, de gespecialiseerde agentschappen en de overheidsinstanties van de lidstaten, met inbegrip van de verzoekschriftencommissies en de ombudsmannen die binnen de nationale en regionale parlementen reeds bestaan, van wezenlijk belang is om de Europese burgers bij te kunnen staan bij de rechtmatige uitoefening van hun rechten,
1. herinnert eraan dat het in de Verdragen verankerde petitierecht een zeer gedetailleerd en adequaat beeld verschaft van de belangstelling van de burgers voor Europa en tegelijkertijd door middel van vragen om bemiddeling of zelfs eenvoudige blijken van belangstelling bijdraagt tot de instandhouding van een rechtstreekse en open dialoog met hun vertegenwoordigers in het Europees Parlement;
  2. wijst erop dat de Europese Unie zich via de verzoekschriften die de burgers aan de bevoegde commissie richten, een oordeel kan vormen over de stand van de toepassing van het Gemeenschapsrecht, zowel op nationaal als op Europees niveau;
  3. benadrukt dat het Europees Parlement door middel van de verzoekschriften kan nagaan en, in voorkomend geval, kan melden of de Europese wetgeving leemtes vertoont en of deze door de lidstaten al dan niet wordt nageleefd;
  4. dringt erop aan dat bij het debat en de stemming in de plenaire vergadering over de beraadslagingen van de bevoegde commissie en over het jaarverslag van de Europese Ombudsman, die ieder jaar gezamenlijk worden gehouden, ook het jaarverslag van de Commissie over de toepassing van het gemeenschapsrecht wordt betrokken;
  5. wijst op de positieve gevolgen voor de indieners van verzoekschriften van de bezoeken die delegaties in de loop van 2002 aan verschillende lidstaten en regio's van de Unie hebben gebracht om ter plekke onderzoek te doen, de betrokken lichamen te horen en de bevoegde autoriteiten bewust te maken van de problematiek teneinde een snelle oplossing van de aangekaarte problemen tot stand te brengen;
  6. overweegt tevens de regelmatige gebruikmaking door het Europees Parlement van niet-wetgevende resoluties overeenkomstig artikel 175 van het Reglement, zoals die over het verzoekschrift van dominee Owen¹, en over de verzoekschriften die werden ingediend door diverse "Names" van Lloyd's in Londen, waardoor recht wordt gedaan aan de controle door het Europees Parlement op de toepassing van het gemeenschapsrecht in de lidstaten;
  7. is van mening dat er, gezien de bijdrage die de verzoekschriften leveren tot de vergroting van de invloed van Europa op het leven van de burgers, grondig moet worden nagedacht over de vraag hoe de doelmatigheid en de transparantie van alle stappen die noodzakelijk zijn voor de bestudering en de behandeling van de ontvangen verzoekschriften het best kunnen worden verbeterd;

---

¹ P5-TA(2002)0525.

8. pleit in dit verband voor soepelere en snellere procedures die erop gericht zijn de vorm van de aan de indieners te verstrekken antwoorden aan te passen aan de inhoud, in die zin dat snelheid en doelmatigheid voorrang krijgen boven andere vereisten, zoals de meertaligheid;
9. herinnert aan de noodzaak om het secretariaat van de bevoegde commissie te versterken en aan te passen ter wille van de dringend noodzakelijke doelmatigheid en transparantie, en is van mening dat deze versterking ook dringend gewenst is om de verzoekschriften van de burgers van de nieuwe lidstaten te kunnen beantwoorden;
10. herinnert eraan dat de uitbreiding van de Unie met tien nieuwe lidstaten op korte termijn betekent dat de werkzaamheden van de Commissie verzoekschriften in kwantitatief opzicht moeten worden versterkt, zodat zij het hoofd kan bieden aan de nieuwe uitdagingen van zowel juridische, politieke en linguïstische aard;
11. benadrukt dat nieuwe regels moeten worden vastgelegd voor de behandeling van verzoekschriften, waarbij moet worden gezorgd voor een duidelijke afbakening van de verantwoordelijkheden ten opzichte van zowel de andere instellingen (Commissie en Raad) als van de nationale autoriteiten, zoals wordt toegelicht in het werkdocument dat door de Commissie verzoekschriften is voorgelegd aan de voorzitter van de Conventie over de toekomst van de Unie¹;
12. is van oordeel dat de herdefiniëring van het petitierecht in de toekomstige grondwet moet worden aangegrepen om gezamenlijke gedragscodes voor alle communautaire instellingen evenals voor de lidstaten vast te leggen, in navolging van de Code van goed administratief gedrag die door de Europese Ombudsman is uitgewerkt en door het Europees Parlement is bekrachtigd;
13. stelt voor om in het toekomstige constitutionele verdrag te voorzien in de mogelijkheid dat beduidende groepen burgers hervormingen van de communautaire wetgeving op gang brengen op basis van gegronde redenen, die zijn geverifieerd bij de behandeling van hun verzoekschriften door de deze commissie;
14. herinnert aan de herhaalde verzoeken van het Parlement aan de Raad en de Commissie het Interinstitutioneel Akkoord van 1989 over de behandeling van verzoekschriften en klachten die aan de communautaire instellingen worden voorgelegd, te herzien teneinde de termijnen voor de behandeling van de verzoekschriften te verkorten en een zo concreet mogelijke beantwoording van de verzoekschriften te verzekeren door een duidelijk, samenhangend en bindend kader voor toezicht te creëren dat de samenwerking tussen alle communautaire instellingen en de bevoegde nationale instanties met het Europees Parlement vereenvoudigt;
15. dringt er bij de Commissie op aan haar inspanningen – die reeds tot aanzienlijke resultaten hebben geleid – voort te zetten teneinde haar interne procedures voor de beantwoording van verzoeken om informatie betreffende verzoekschriften te rationaliseren en te bespoedigen;

---

¹ Werkdocument gericht aan de president van de Conventie op 17 februari 2003 over de toekomst van Europa. Rapporteur: Proinsias de Rossa.

16. dringt in dit verband aan op een sneller antwoord in gevallen waarin duidelijk vaststaat dat de Unie niet bevoegd is of waarin, integendeel, reeds een inbreukprocedure tegen een lidstaat op gang is gebracht; dringt aan op een speciale en gescheiden behandeling van verzoekschriften die al meer dan drie jaar voordien ontvankelijk zijn verklaard;
17. verzoekt de bevoegde diensten van de Commissie, tijdig en onafhankelijk van het jaarverslag over de controle op het gemeenschapsrecht, de gegevens en/of de antwoorden te verstrekken die deze commissie nodig heeft voor het volgen van alle gerechtelijke initiatieven die in het kader van de toepassing van de artikelen 226 en 228 van het Verdrag en in verband met verzoekschriften worden genomen;
18. steunt de oprichting van het Solvit-systeem, dat het beschouwt als een informeel instrument waarmee burgers en ondernemingen kunnen worden geholpen hun problemen in verband met de interne markt op te lossen, en moedigt de lidstaten aan deze geïntegreerde samenwerking te intensiveren teneinde het Solvit-systeem op grote schaal inzetbaar te maken;
19. verzoekt de Commissie om op het meest geschikte niveau wetgevingsinitiatieven te bevorderen die absoluut noodzakelijk zijn om de leemtes op het vlak van het gemeenschapsrecht die bij de behandeling van een of meer verzoekschriften onoverkomelijke belemmeringen hebben opgeworpen, aan te vullen;
20. stelt aan de kaak dat de Raad nog steeds vrijwel niet met de bevoegde commissie samenwerkt en bij werkvergaderingen van de commissie blijft vasthouden aan de tactiek van de lege stoel van zijn vertegenwoordiger ingeval een verzoekschrift problemen oplevert, die nog worden verergerd door het gebrek aan informatie of uitleg van de zijde van de autoriteiten van de lidstaten, hetgeen ertoe bijdraagt dat de termijnen worden verlengd of afbreuk wordt gedaan aan de doelmatigheid van de besluiten van deze commissie;
21. is niettemin ingenomen met de toezegging door het voorzitterschap van de Raad bij de sluiting van het interinstitutionele akkoord inzake betere wetgeving, op 3 juni 2003, om te waarborgen dat de Raad op een passend niveau vertegenwoordigd is in de commissies van het Europees Parlement;
22. is van mening dat de samenwerking met de Europese Ombudsman moet worden versterkt en dringt aan op dienovereenkomstig wijzigingen van het Reglement van het Parlement en van het Statuut van de Ombudsman;
23. dringt in verband met de toetreding tot de Unie van nieuwe lidstaten aan op uitbreiding van maatregelen om te waarborgen dat de nieuwe Europese burgers op de hoogte zijn van het bestaan van het recht verzoekschriften in te dienen bij het Parlement, de Commissie en de Ombudsman, dat hen in de artikelen 21 en 194 van het Verdrag wordt toegekend;
24. spoort de lidstaten aan te bewijzen dat zij loyaal staan tegenover artikel 10 van het Verdrag door een open en constructieve houding te betrachten bij de betrekkingen met de burgers waar het gaat om de bescherming van hun grondrechten;

25. acht het wenselijk dat in de gehele Unie nationale verzoekschriftencommissies of andere parlementaire commissies kunnen samenwerken met de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement en tegelijkertijd een homogener beeld kunnen leveren van de mate van bescherming die de rechten van de Europese burgers in de Europese Unie genieten;
26. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie en het verslag van zijn commissie te doen toekomen aan de Commissie, de Raad, de Europese Ombudsman, de regeringen en de parlementen van de lidstaten, alsmede aan hun verzoekschriftencommissies en aan de nationale ombudsmannen of andere analoge organen in de lidstaten.

TOELICHTING

Inleiding

Overeenkomstig artikel 175, lid 5 van het Reglement stelt de Commissie verzoekschriften het Europees Parlement om de zes maanden in kennis van haar beraadslagingen via een verslag dat alleen statistische gegevens omvat.

Sinds 1990 is het gebruikelijk dat in de plenaire vergadering een steeds breder opgezet en van commentaren voorzien jaarverslag wordt gepresenteerd, teneinde enerzijds de balans op te maken van de activiteiten in de referentieperiode en anderzijds de werkzaamheden van het komende jaar af te bakenen.

Het parlementaire jaar (*zittingsperiode*) dat in het onderhavige document aan de orde komt, bestrijkt de periode van 12 maart 2002 tot en met 10 maart 2003.

Het petitierecht en de praktische ontwikkeling ervan in de Commissie verzoekschriften

Sinds 1 november 1993, de datum waarop het Verdrag betreffende de Europese Unie van kracht is geworden, maakt het petitierecht deel uit van de rechten van de Europese burger. Het is vastgelegd in artikel 21 van de geconsolideerde Verdragen en artikel 44 van het Handvest van de grondrechten. Dit recht wordt door artikel 194 van de Verdragen uitgebreid tot alle natuurlijke en rechtspersonen met verblijfplaats in een lidstaat.

Lang voordat dit rechtstreekse instrument tot uitoefening van het burgerschap in het Gemeenschapsrecht werd verankerd, is hieraan door het Europees Parlement, dat de modaliteiten voor de uitoefening van dit recht in zijn eigen Reglement heeft vastgelegd, gestalte gegeven. Sinds de Commissie verzoekschriften in 1987 een begin heeft gemaakt met haar werkzaamheden, streeft zij ernaar de burgers een reglementair en operationeel kader te bieden om dit recht kracht bij te zetten.

De Commissie verzoekschriften is inmiddels het slachtoffer geworden van haar eigen succes – dat gemakkelijk valt af te lezen aan de continue stijging van het definitieve aantal verzoekschriften dat ieder jaar geregistreerd wordt – en denkt derhalve na over de vraag hoe zij haar rol als bevoorrechte spreekbuis van de Europese burgers ten overstaan van de nationale en communautaire overheden kan perfectioneren. Dit proces, dat in 2001 op gang is gekomen met het verslag-*Perry/Kessler* over het verzoekschrift op de drempel van de 21ste eeuw en vervolgens het verslag-*Gemelli* over de versterking van het petitierecht van de Europese burger door herziening van het Verdrag, is ook aan het einde van de referentieperiode nog volop gaande. Het advies-*de Rossa**, de bijdrage van de Commissie verzoekschriften tot de Conventie over de toekomst van de Unie, is hiervan het meest recente voorbeeld.

Algemeen gezien wil de commissie de vastgelegde termijnen voor de behandeling van de verzoekschriften verkorten teneinde de procedure sneller en transparanter te maken en de betrokkenheid te vergroten. In dit opzicht kunnen de “inspanningsverplichtingen” die zijn neergelegd in de door de Europese Ombudsman uitgewerkte code voor goed administratief

gedrag, die in het speciale verslag van de heer Perry met klem wordt onderschreven, slechts een uitgangspunt vormen voor de gecompliceerde procedure die ten aanzien van ieder binnengekomen verzoekschrift op gang komt. Zo dient iedere aanvraag die in de vorm van een verzoekschrift wordt ingediend, onverwijld te worden geregistreerd en moet binnen een termijn die is vastgelegd in artikel 14 van deze gedragscode, een ontvangstbevestiging worden verzonden. In wezen heeft het verzoekschrift in dit stadium echter alleen maar het allerprilste begin van de voorbereidende werkzaamheden doorlopen. Deze nemen vaak geruime tijd in beslag omdat ten aanzien van alle verzoekschriften die in een bepaalde periode binnenkomen, eerst een besluit over de ontvankelijkheid moet worden genomen.

Deze vertraging in de beginfase, die vooral te wijten is aan het feit dat de samenvattingen van de verzoekschriften in alle officiële talen van het Parlement vertaald moeten worden voordat zij in de mededeling aan de leden worden opgenomen, doet afbreuk aan de snelheid en soms zelfs aan de doelmatigheid van het antwoord. Dit geldt met name voor gevallen waarin de in de vorm van een verzoekschrift ingediende vragen niet onder de bevoegdheid van de Unie vallen en de Commissie verzoekschriften de burger derhalve aanbeveelt zich tot de bevoegde nationale instanties te wenden. Het is dan ook van het grootste belang dat de procedure vanaf het begin wordt versoepeld en dat bijvoorbeeld wordt afgezien van vertaling in alle talen wanneer een verzoekschrift niet ontvankelijk wordt geacht of wanneer het verzoekschrift in een nader bepaalde categorie thuishoort. Hierbij moet worden gedacht aan informatieve verzoekschriften, waarin de indiener alleen principiële vragen stelt of een feit meedeelt onder volledige vermelding van zijn informatiebronnen (bijvoorbeeld een krantenartikel). Over het algemeen wordt ten aanzien van dit soort verzoekschriften aanbevolen rekening te houden met de wensen van de indiener. Bij de categorie van verzoekschriften die erop gericht zijn op een bepaalde situatie te attenderen, bijvoorbeeld de verzoekschriften die naar aanleiding van de ondergang van de Prestige zijn ingediend om op erkenning van de staat van nationale ramp aan te dringen, kan met het oog op de doelmatigheid en de urgentie van de aan te bevelen oplossingen een gedifferentieerde aanpak gerechtvaardigd zijn.

De Commissie verzoekschriften streeft er sinds lange tijd naar de Commissie aan te moedigen echt invulling te geven aan haar rol van hoedster van het Verdrag, die haar als uitvoerend orgaan van de Gemeenschap toekomt. Dat de Commissie verzoekschriften de Commissie inzet om de toepassing van het Gemeenschapsrecht door de nationale organen te toetsen, betekent niet dat zij een dergelijke zaak simpelweg aan de Commissie overdraagt. Zij blijft de behandeling van het verzoekschrift op de voet volgen en oefent aanzienlijke druk uit waar het gaat om de manier waarop en de termijnen waarbinnen dit uitvoerende orgaan zich van zijn taken kwijt. Alhoewel de Commissie tracht de termijnen (van drie maanden) ter beantwoording van vragen over informatie betreffende een verzoekschrift, die zij zichzelf heeft opgelegd, na te leven, kunnen er toch aanzienlijke vertragingen optreden. Deze kunnen soms op grond van de volle agenda van de Commissie verzoekschriften en haar manier van werken een nog grotere omvang aannemen. Problemen leveren in dit verband ook bepaalde tussentijdse antwoorden op, die zo vaag zijn dat zij een vertragend effect hebben, of andere schriftelijke bevestigingen van mondelinge antwoorden die te laat binnenkomen met het oog op de datum van de vergadering waarop het verzoekschrift wordt behandeld. Hierdoor kan onherstelbare schade ontstaan, hetgeen vooral op het vlak van de milieubescherming vaak het geval is.

Tegen deze achtergrond heeft de Commissie verzoekschriften reeds talloze malen benadrukt dat het Interinstitutioneel Akkoord van 12 april 1989, dat uiteraard onverminderd van kracht

is, met het oog op de beginselen helderheid, transparantie, doelmatigheid en snelheid, die kenmerkend zijn voor goed administratief beheer, moet worden herzien. Dit is absoluut noodzakelijk, aangezien het Parlement als spreekbuis van de burgers fungeert, zowel ten opzichte van de Commissie als ten opzichte van de Raad. Dit betekent ook dat de Commissie, die vaak klachten behandelt die betrekking hebben op hetzelfde onderwerp als bepaalde verzoekschriften, er niet van uit mag gaan dat zij geen maatregelen meer behoeft te nemen zodra de behandeling van de klacht is afgesloten, aangezien de Commissie verzoekschriften tot een autonome behandeling van het verzoekschrift kan besluiten en de behandeling om politieke of morele overwegingen niet afsluit. Deze benadering volgt ook de Ombudsman wanneer hij besluit een zaak te seponeren. De Raad, die zich gedekt houdt door bij de vergaderingen van de Commissie verzoekschriften simpelweg niet te verschijnen, zou zijn verantwoordelijkheid als medewetgever naast het Europees Parlement daarentegen veel hoger moeten opnemen wanneer in een verzoekschrift een ernstige en langdurige schending van het communautair recht door één van de lidstaten aan de kaak wordt gesteld.

De Commissie verzoekschriften, van wie de activiteiten een solide constitutionele grondslag in de Verdragen hebben, streeft ernaar ten aanzien van de overige parlementaire commissies een voortrekkersrol te vervullen. Derhalve legt zij alle commissies de onder hun bevoegdheid vallende verzoekschriften voor – met het verzoek om informatie, om advies of omdat deze ten gronde bevoegd zijn (zo is bijvoorbeeld het verzoekschrift van Marta Andreasen doorverwezen naar de Commissie begrotingscontrole) – en verzoekt zij hen tevens om door middel van de wetgevingsactiviteiten werk te maken van de door de burgers gemelde problemen. In deze geest tracht de Commissie verzoekschriften ook door het uitwerken van initiatiefverslagen aan te geven op welke gebieden de Europese wetgever adequate antwoorden kan vinden voor problemen die zich in een bepaalde categorie verzoekschriften telkens weer voordoen.

De burgers zelf zijn zich in toenemende mate bewust van deze open houding ten aanzien van de verschillende onderwerpen die het maatschappelijk middenveld in de Unie op nationaal of plaatselijk niveau het meest interesseren, en weten deze te waarderen. In dit verband is het belangrijk dat de bekendheid van de Commissie verzoekschriften met het oog op de grote uitdagingen waaraan de Unie, en met name het Parlement, in de nabije toekomst het hoofd moeten bieden (het komende jaar niet alleen de verkiezingen, maar ook de uitbreiding) wordt vergroot. Hiervoor is een doortastende voorlichtingscampagne vereist die qua middelen en actieterreinen zo goed is opgezet dat een zo groot mogelijke soepelheid en impact worden bereikt. Dit is bijzonder belangrijk omdat de Commissie verzoekschriften door delegaties af te vaardigen steeds meer externe betrekkingen ontplooit – zo hebben delegaties in 2002 een bezoek gebracht aan Asturië, Denemarken en Schotland. De deelnemende parlementariërs worden hierdoor in staat gesteld de “ivoren toren” te verlaten en rechtstreeks, daar waar de problemen zich voordoen, in contact te treden met de burgers. Deze toegenomen zichtbaarheid van de Commissie verzoekschriften – die sinds een jaar voelbaar is – kan binnen het Parlement tot conflicten leiden wanneer een kwestie onderwerp is van een verzoekschrift en tegelijkertijd, wat bepaalde fundamentele aspecten betreft, tot de werkerreinen van een andere parlementaire commissie behoort. In dergelijke gevallen streeft de Commissie verzoekschriften ernaar een goede interne samenwerking te handhaven zonder evenwel de behandeling van het verzoekschrift op zich te staken (deze benadering is bijvoorbeeld gevolgd ten aanzien van de Commissie milieu naar aanleiding van de verzoekschriften over het nationaal waterbouwkundig plan van Spanje).

Het subsidiariteitsbeginsel zal bij de verdeling van de bevoegdheden tussen de Unie en de lidstaten een steeds belangrijkere rol gaan spelen. Derhalve is de Commissie verzoekschriften van mening dat zij in elke fase van de behandeling van een verzoekschrift dat op Europees niveau is ingediend, haar tegenhangers op nationaal of plaatselijk niveau, die omdat zij dichter bij de burger staan de meeste kennis van zaken hebben, moet kunnen raadplegen en hen te zijner tijd met de behandeling van de zaak moet kunnen belasten. Zij is echter bereid de zaak weer zelf in handen te nemen, mocht de burger hierom om gegronde redenen verzoeken. In deze context zou het wenselijk zijn voor synergie-effecten te zorgen met de commissies verzoekschriften die in de lidstaten reeds bestaan*. Bovendien pleit de Commissie verzoekschriften van het Europees Parlement, bij eerbiediging van de verschillende nationale stelsels van openbaar bestuur, voor de versterking en de transparantie van de nationale of plaatselijke procedures teneinde te waarborgen dat het petitierecht echt wordt erkend als rechtstreeks en onmisbaar element van de democratie.

Samenwerking met de Europese Ombudsman

De Commissie verzoekschriften en de Ombudsman hebben van meet af aan goed samengewerkt, op basis van wederzijds vertrouwen en loyaliteit. Ook het afgelopen jaar, waarin de fungerende Ombudsman, de heer Söderman, heeft verklaard zijn ambt om redenen die verband houden met zijn leeftijd op 1 april 2003 vroegtijdig neer te leggen, werd gekenmerkt door deze goede verstandhouding.

De Commissie verzoekschriften heeft, net als naar aanleiding van de twee vorige verkiezingen (overeenkomstig artikel 177, lid 3 van het Reglement) de voorgedragen kandidaten gehoord. Hierbij was in twee opzichten sprake van een buitengewone situatie: enerzijds diende de ingewikkelde procedure voor de benoeming van een nieuwe Ombudsman op tijd te worden afgerond teneinde de post te kunnen bezetten en de continuïteit van de werkzaamheden in de loop van het laatste jaar van de zittingsperiode te waarborgen, anderzijds moest het vastgelegde tijdsbestek voor het onderzoek naar de formele ontvankelijkheid van de kandidaturen en vervolgens de hoorzittingen met de zeven kandidaten worden geëerbiedigd, ondanks het feit dat er veel meer kandidaten waren dan bij de eerdere verkiezingen. De Commissie verzoekschriften is erin geslaagd in alle fasen van de rechtstreeks onder haar ressorterende procedure een verzoening tot stand te brengen tussen de vereiste striktheid en ernst en zo veel mogelijk transparantie en informatie. De nieuwe Ombudsman, de heer Diamandouros, heeft naar aanleiding van zijn benoeming op 15 januari 2003 benadrukt dat de handhaving van een nauwe samenwerking met de Commissie verzoekschriften één van de prioriteiten van zijn mandaatsperiode zal zijn.

De banden tussen het bureau van de Ombudsman en de Commissie verzoekschriften zijn bekrachtigd door haar steun voor het beroep dat het Europees Parlement aan de zijde van de Ombudsman voor het Hof van Justitie in de zaak "*Lamberts*" ** heeft aangetekend.

Activiteiten van de Commissie verzoekschriften

Over het algemeen gezien hebben de activiteiten van de Commissie verzoekschriften zich in het afgelopen parlementaire jaar geconcentreerd op onderwerpen van groot politiek belang (ten aanzien van de betrekkingen tussen de Europese instellingen en/of de lidstaten), hetgeen ertoe heeft geleid dat tal van actoren van het maatschappelijk middenveld en de politieke wereld van de lidstaten zijn uitgenodigd om vergaderingen van de commissie bij te wonen. Dit was bijvoorbeeld het geval bij de hoorzitting over de "*fabrieken voor de verwerking van*

nucleair afval en hun gevolgen voor de lokale en regionale lichamen in de Unie” (17-18 april 2002). Bij deze gelegenheid heeft men kunnen vaststellen dat dankzij een reeks specifieke verzoekschriften (bijvoorbeeld dat van de heer *Nachtwey*) over dit onderwerp een “sneeuwbaaleffect” (multiplicator van de op het spel staande belangen) is ontstaan. Commissaris Wallström, deskundigen op het gebied van de kernenergie voor civiele doeleinden, verantwoordelijken of personeelsvertegenwoordigers van de centrales, de leden van de Commissie verzoekschriften en hun collega’s van de Commissies milieu en industrie hebben hun uiteenlopende standpunten over de risico’s en de nationale en Europese bevoegdheden op dit gebied uiteengezet en aangetoond dat dit onderwerp actueel en prioritair is. Daarom dient hiermee op alle niveaus van het openbaar bestuur met het oog op zowel de bescherming van het milieu en de gezondheid als de interne en internationale veiligheid met de nodige voorzichtigheid rekening te worden gehouden en moet voor meer veiligheid worden gezorgd.

In de referentieperiode heeft het Parlement zijn goedkeuring gehecht aan vijf verslagen van de Commissie verzoekschriften, die hieronder worden opgesomd:

- *Verslag over het jaarlijks verslag over de activiteiten van de Europese Ombudsman over het jaar 2001*
(rapporteur: Eurig Wyn), september II 2002, (A5-0267/2002);
- *Verslag over de beraadslagingen van de Commissie verzoekschriften tijdens het parlementaire jaar 2001-2002*
(rapporteur: Ioannis Koukiadis), september II 2002, (A5-0271/2002);
- *Verslag over het ontvankelijk verklaarde verzoekschrift over discriminatie van geestelijken in het Verenigd Koninkrijk door dominee Owen (Verzoekschrift 395/2001) (INI 02 2209)*, (rapporteur: The Earl of Stockton), (A5-0342/2002);
- *Speciaal verslag van de Europese Ombudsman aan het Europees Parlement naar aanleiding van de ontwerpaanbeveling aan de Europese Commissie in klacht 242/2000/GG*
(overeenkomstig artikel 3, lid 7, van het Statuut van de Europese Ombudsman (COS) (Caroline POTTER, deeltijdarbeid, discriminatie op grond van het geslacht) (rapporteur: Jean Lambert), december 2002, (A5-0355/2002);
- *Speciaal verslag van de Europese Ombudsman aan het Europees Parlement over klacht 917/2000/GG "Statewatch"*
(overeenkomstig artikel 3, lid 7, van het Statuut van de Europese Ombudsman (COS) (klacht “Statewatch”, toegang van het publiek tot documenten), (rapporteur: Astrid Thors), december 2002, (A5-0363/2002);

In deze periode heeft de Commissie verzoekschriften tevens 16 adviezen opgesteld ten behoeve van andere parlementaire commissies:

- *Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de voorwaarden inzake toegang en verblijf van onderdanen van derde landen met het oog op arbeid in loondienst en*

economische activiteiten als zelfstandige, (COM(01)0386) - 2001/0154 (CNS);
(rapporteur: Tokia Saïfi,), goedgekeurd op 18 april 2002

- *Naar een succesvolle uitbreiding - Strategiedocument en Verslag van de Commissie over de vorderingen van de kandidaat-lidstaten op de weg naar toetreding* (COM(01)0700) - INC
(rapporteur: Luciana Sbarbati), goedgekeurd op 18 april 2002
- *Mededeling van de Commissie: Vereenvoudiging en verbetering van de regelgeving* (COM(01)0726) - (COS), (rapporteur: Laura González Álvarez), goedgekeurd op 18 april 2002
- *Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de erkenning en de status van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchtelingen of als personen die anderszins internationale bescherming behoeven* (COM(2001) 510) - 2001/0207 (CNS), (rapporteur: Jean Lambert), goedgekeurd op 23 mei 2002
- *Richtlijn van het EP en de Raad betreffende het recht van de burgers van de Unie en hun gezinsleden om vrij op het grondgebied van de lidstaten te verkeren en zich aldaar te vestigen* (COM(01)0257) - 2001/0111 (COD)), (rapporteur: Ana Palacio Vallelersundi), goedgekeurd op 23 mei 2002
- *Mededeling van de Commissie aan de Raad en aan het Europees Parlement: Naar een gemeenschappelijke asielpcedure en een in de gehele Unie geldige uniforme status voor personen aan wie asiel wordt verleend* COM(2000) 0755 van 22 november 2000 - (COM(01) 0710) - (COS), (rapporteur: Laura González Álvarez), goedgekeurd op 20 juni 2002
- *Begroting van de Europese Ombudsman (2003)*, (rapporteur: Herbert Bösch), goedgekeurd op 10 juli 2002
- *De impact van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de toekomstige status ervan* (INI) 2002/2139,
(rapporteur: Vitaliano Gemelli), goedgekeurd op 12 september 2002
- *Achttiende jaarlijkse verslag over de controle op de toepassing van het Gemeenschapsrecht* (rapporteur: Rainer Wieland), goedgekeurd op 8 oktober 2002
- *Situatie van de mensenrechten in de Europese Unie* (INI) 012014,
(rapporteur: Eurig Wyn), goedgekeurd op 21 oktober 2002
- *Groenboek inzake de strafrechtelijke bescherming van de financiële belangen van de Gemeenschap en de instelling van een Europese officier van justitie* (COM(01)0715) - 2002/2065 COS), (rapporteur: Christian Ulrik von Boetticher), goedgekeurd op 21 oktober 2002
- *Algemeen stelsel van erkenning van beroepskwalificaties* (COM(02)0119 - 2002/0061 (COD)), (rapporteur: Luciana Sbarbati), goedgekeurd op 3 december 2002

- *Mededeling van de Commissie inzake communautaire en nationale maatregelen in verband met borstimplantaten* (COM(01) 666) COS 022171 C5-0327/02, (rapporteur: Janelly Fourtou), goedgekeurd op 9 december 2002
- *Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende milieuaansprakelijkheid met betrekking tot het voorkomen en herstellen van milieuschade* (COM(02)0017 - 2002/0021 (COD)), (rapporteur: Vitaliano Gemelli), goedgekeurd op 23 januari 2003
- *Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement over een open coördinatiemethode voor het communautaire immigratiebeleid* (Mededeling van de Commissie (COM(01)0387), (rapporteur: Jean Lambert), goedgekeurd op 23 januari 2003
- *Budgettaire richtsnoeren 2004*, (rapporteur: Roy Perry), goedgekeurd op 23 januari 2003

De belangrijkste taak van de Commissie verzoekschriften blijft echter de behandeling van, het debat over en het zoeken van adequate oplossingen voor de problemen die de burgers door middel van verzoekschriften aan de kaak stellen.

Zoals reeds gezegd, heeft de commissie de probleemgebieden afgebakend die in verzoekschriften betreffende een en hetzelfde onderwerp telkens weer aan de orde gesteld worden. Dit betreft bijvoorbeeld de milieu-effectbeoordeling, die, zoals door de burgers wordt aangegeven, door de bevoegde nationale of plaatselijke overheden vaak niet naar behoren wordt uitgevoerd. De Commissie verzoekschriften heeft vastgesteld dat het besluit of er al dan niet een milieu-effectbeoordeling dient plaats te vinden, in de meeste gevallen door plaatselijke autoriteiten moet worden genomen die niet over de technische kennis beschikken voor een adequate omzetting van richtlijn 85/337 omdat gerichte scholingsactiviteiten ontbreken. Het voorzorgsbeginsel, dat op het gebied van de milieubescherming van het allergrootste belang is, wordt bij de procedures betreffende uitvoering van openbare of particuliere projecten zeer vaak verwaarloosd.

Op een ander gebied, namelijk dat van het vrije verkeer van personen en in het bijzonder de erkenning van diploma's en beroepservaring op basis van het Gemeenschapsrecht, heeft de Commissie verzoekschriften reeds herhaaldelijk moeten vaststellen dat er sprake is van een soort grijze zone, waardoor de bevoegde nationale autoriteiten in sterkere mate gebruik kunnen maken van hun discretionaire bevoegdheden. Wat de interne markt betreft, steunt de Commissie verzoekschriften het in 2002 door de Commissie in het leven geroepen informele systeem voor het oplossen van problemen*** waarmee wordt beoogd burgers en ondernemingen doelmatige en snelle praktische oplossingen aan de hand te doen als alternatief voor gerechtelijke stappen.

De Commissie verzoekschriften heeft tenslotte het recht om zo nodig initiatiefverslagen op te stellen om steeds terugkerende onderwerpen en gezamenlijke problemen aan de kaak te stellen en de aandacht van het Parlement, andere instellingen of de lidstaten overeenkomstig het subsidiariteitsbeginsel te vestigen op de noodzaak om definitieve oplossingen te vinden of dringend noodzakelijke stappen te ondernemen.

Tot besluit kan een positieve balans worden opgemaakt ten aanzien van een bepaald aantal verzoekschriften, die over het algemeen voor het begin van het afgelopen parlementaire jaar zijn ingediend. In de volgende gevallen, die hier ter illustratie worden genoemd, zijn positieve resultaten bereikt:

Verzoekschrift nr. 353/2002, ingediend door Henry Fulda, Brit, over problemen betreffende zijn pensioenaanvraag in Duitsland

Indiener, die Duitsland in 1939 is ontvlucht en sinds 1947 Brits onderdaan is, heeft in 1992 in Duitsland een pensioen aangevraagd. Hem werd meegedeeld dat hij recht had op een pensioen mits hij de Duitse nationaliteit zou aanvragen, hetgeen hij met klem heeft geweigerd. Indiener heeft tegen dit besluit bij een Duitse rechtbank beroep aangetekend, maar is in het ongelijk gesteld. Vervolgens heeft hij zich tot de commissie verzoekschriften van de Duitse Bondsdag gewend, die de wettigheid van het voornoemde vonnis heeft bekrachtigd. Het verzoekschrift is ook aan de Duitse minister van Sociale Zaken en aan de fracties van de Bondsdag toegezonden. Indiener heeft het Europees Parlement verzocht druk uit te oefenen op de Duitse autoriteiten.

Het EP heeft ter zake stappen ondernomen en indiener heeft onlangs meegedeeld dat de Duitse autoriteiten hebben verklaard dat zij hun besluit hebben herzien en dat hij met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 1995 een pensioen ontvangt.

Verzoekschrift nr. 164/01, ingediend door Alexandre Leitão Pereira da Silva, Portugees, over zijn uitwijzing uit Duitsland.

Indiener, die in Duitsland meerdere malen wegens drugsmisbruik is veroordeeld, stond op het punt om door de Duitse autoriteiten naar Portugal te worden uitgewezen. Hierdoor zou zijn gezin (waaronder een minderjarig kind, ten aanzien waarvan indiener samen met zijn echtgenote het ouderlijk gezag uitoefent) uit elkaar zijn gevallen, ondanks het feit dat hij met succes een ontwenningsskuur had gevolgd. Bovendien diende zijn echtgenote, omdat hijzelf een werkverbod had, alleen voor het onderhoud van de indiener en het kind te zorgen.

De Commissie heeft op verzoek van de Commissie verzoekschriften in september 2001 een inbreukprocedure tegen Duitsland op gang gebracht, aangezien maatregelen die met het oog op de openbare orde worden genomen, moeten voldoen aan het proportionaliteitsbeginsel en verenigbaar moeten zijn met de bescherming van het gezin. In de loop van 2002 hebben de Duitse autoriteiten besloten met het oog op de ontwikkeling van de persoonlijke situatie van indiener het uitzettingsbevel in te trekken en hem opnieuw een verblijfsvergunning te verstrekken.

Verzoekschrift nr. 811/2000, ingediend door Arne Lemström, Fin, over de betaling van een reisbelasting.

Indiener is eigenaar van een in Finland geregistreerd pleziervaarttuig dat hij voor pleziervaart in de Middellandse Zee gebruikt. Na uit Turkije te zijn teruggekeerd, werd hij in Griekenland overeenkomstig artikel 11 van wet nr. 2743/1999 gesommeerd verkeersbelasting te betalen. Indiener betwist de wettigheid van deze belasting in het licht van het Gemeenschapsrecht.

De Commissie is van mening dat deze verkeersbelasting als equivalent aan een invoerbelasting moet worden beschouwd en heeft Griekenland derhalve op 12 september 2000 een schriftelijke aanmaning gestuurd. Het antwoord van de Griekse autoriteiten was niet bevredigend. Griekenland stelt niet voor deze belasting af te schaffen, en de argumenten waarmee wordt getracht aan te tonen dat deze strookt met het Gemeenschapsrecht, zijn niet overtuigend.

De Commissie heeft derhalve op 18 juli 2001 besloten Griekenland een met redenen omkleed advies te doen toekomen waarin het land wordt verzocht deze belasting af te schaffen.

Verzoekschrift nr. 405/99, ingediend door Nuala Flynn, Ier, namens de "Silvermines Action Group", betreffende de bescherming van het milieu.

Indiener vestigt de aandacht op verontreiniging die wordt veroorzaakt door het afval van een open mijn in het dorp Silvermines, in Midden-Ierland. Het gebied in kwestie beschikt over een voor het land unieke flora en fauna.

De Commissie is van mening dat in het onderhavige geval het Europese afgeleide milieurecht in meerdere opzichten is geschonden. Dit betreft vooral de bepalingen aangaande het gehalte aan zware metalen in water en het ontbreken van zowel een vergunning voor de stortplaats als van een afvalbeheersplan. Derhalve is in 1999 voor het Europees Hof van Justitie een dubbele inbreukprocedure tegen Ierland aanhangig gemaakt wegens niet-toepassing van artikel 7 van de richtlijn betreffende verontreiniging van het water door bepaalde verontreinigende stoffen (76/464/EEG), enerzijds, en artikel 7 van de kaderrichtlijn afvalstoffen (75/442/EEG), anderzijds.

De Ierse autoriteiten hebben onlangs meegedeeld dat de maximale emissiewaarden die zijn vastgelegd in de voor Silvermines verstrekte stortvergunningen voldoen aan de kwaliteitsnormen van een nieuwe nationale wet die is vastgesteld in overeenstemming met de Europese richtlijn. Bovendien hebben de plaatselijke autoriteiten de uit hoofde van de vigerende Gemeenschapswetgeving vereiste afvalbeheersplannen opgesteld. Tegen deze achtergrond heeft de Commissie besloten de tegen Ierland ingediende klachten in te trekken

Verzoekschrift nr. 269/98, ingediend door Giuseppe Borri, Italiaan, en zijn echtgenote, Portugese, over de invoerbelasting op motorvoertuigen in Portugal.

Indiener klaagt zich over het feit dat hij naar aanleiding van zijn verhuizing vanuit Zwitserland naar Portugal voor de registratie van zijn auto in Portugal belasting (imposto automovel) diende te betalen. Meer in het bijzonder werd indiener, alhoewel hij burger van de Unie is, niet vrijgesteld van de motorvoertuigenbelasting omdat deze vrijstelling alleen aan Portugese onderdanen wordt toegekend.

De Commissie, die door de Commissie verzoekschriften is geraadpleegd, is van mening dat in het onderhavige geval sprake zou kunnen zijn van discriminatie op grond van de nationaliteit, waardoor de artikelen 12 en 14 van het Verdrag zouden worden geschonden. De Portugese administratie, waarmee de Commissie via de permanente vertegenwoordiging contact heeft opgenomen, heeft verklaard dat zij deze interpretatie deelt. Bij wet van 29 december 2000, die op 1 januari 2001 van kracht is geworden, heeft Portugal de vrijstelling van de

motorvoertuigenbelasting bij verhuizing van een derde land naar Portugal ook van toepassing verklaard op burgers van derde landen.

Verzoekschrift nr. 786/97, ingediend door Bijan Shayegh, Brit, over problemen bij de uitoefening van beroepsactiviteiten in Spanje.

Indiener, die van Iranese afkomst is, woont in Noord-Ierland, en exploiteert sinds 1980 een familiepension in Spanje. Hij beklagt zich over het feit dat de Spaanse autoriteiten weigeren zijn E101-formulier te erkennen wanneer hij naar Spanje reist en dat hij wordt verplicht premies af te dragen als zelfstandige (gezien het feit dat de Spaanse wetgeving inzake de sociale zekerheid er, tenzij het tegendeel wordt bewezen, van uitgaat dat een persoon als zelfstandige werkzaam is wanneer hij eigenaar is van een etablissement dat openstaat voor het publiek). Deze zaak is bij de Spaanse rechtbanken aanhangig gemaakt.

De Commissie heeft de Spaanse en Britse autoriteiten erop gewezen dat de onderhavige zaak onder artikel 14 bis, lid 2 van verordening nr. 1408/71 (EG) valt. Overeenkomstig deze bepaling zou indiener, die Spanje in 1987 heeft verlaten om zich in Noord-Ierland te vestigen, uitsluitend onder de Britse sociale zekerheid vallen. De Spaanse en Britse autoriteiten hebben ten slotte na onderling overleg en contacten met indiener via de Commissie verzoekschriften, besloten de situatie van indiener te regelen. Hij heeft derhalve formulier 101 ontvangen waarin wordt bevestigd dat hij onder de Britse sociale zekerheid valt, ook gedurende de korte periodes waarin hij in Spanje werkzaam is.

Verzoekschrift nr. 897/96, ingediend door Gwynn Clague, Britse, en 25 mede-ondertekenaars, over de financiering van een vrijetijdspark in Wales door het EFRO.

Indienster protesteert tegen het feit dat de gemeenteraad in tegenstelling tot de reguliere procedure op het gebied van de ruimtelijke ordening heeft besloten een vrijetijdspark te bouwen. Zij is van mening dat de levenskwaliteit van de inwoners hieronder lijdt en hun bezittingen in waarde dalen. Het project moest inmiddels door een gebrek aan middelen worden stopgezet. Tegen deze achtergrond verzoekt indienster het EP na te gaan welke rol de Europese Unie bij de financiering van dit gestrande project heeft gespeeld.

De Commissie heeft op verzoek van de Commissie verzoekschriften een controlebezoek uitgevoerd teneinde met name te onderzoeken of aan de criteria voor steunverlening is voldaan. Zij heeft vastgesteld dat inderdaad uitgaven zijn gedaan die niet voor steun in aanmerking komen en die niet in de oorspronkelijke aanvraag waren vermeld en dat ook na beëindiging van het programma contracten zijn gesloten. Naar aanleiding van dit bezoek is de autoriteiten van Wales meegedeeld dat de bijdrage van het EFRO aanzienlijk zou worden verminderd en geheel zou worden stopgezet indien de overeengekomen doelstellingen niet binnen een niet-verlengbare termijn zouden worden bereikt. De volksvertegenwoordiging van Wales heeft tenslotte besloten bijkomende middelen beschikbaar te stellen en de Commissie heeft vervolgens het resterende bedrag uitbetaald.

Statistische gegevens over de behandelde verzoekschriften

In de referentieperiode heeft de Commissie verzoekschriften 1514 verzoekschriften ontvangen tegen 1283 in het voorgaande jaar. In overeenstemming met artikel 174, lid 10 van het Reglement heeft de Commissie verzoekschriften tevens 114 verzoekschriften van niet EU-

onderdanen ontvangen die woonachtig zijn in derde landen. De Commissie verzoekschriften verklaarde 642 verzoekschriften ontvankelijk en 202 niet-ontvankelijk (tegen respectievelijk 744 en 293 in het voorgaande jaar); de behandeling van 573 verzoekschriften werd afgesloten (tegen 506 in het voorgaande jaar). 1080 verzoekschriften zijn nog steeds in behandeling, tegen 1041 in het voorgaande jaar.

De Commissie is om inlichtingen verzocht over 361 nieuwe verzoekschriften en om aanvullende informatie over 124 verzoekschriften die reeds in behandeling waren (tegen respectievelijk 543 en 152 in het voorgaande jaar).

In 17 gevallen heeft de Commissie verzoekschriften de Voorzitter van het Parlement verzocht contact op te nemen met de nationale autoriteiten (tegen 161 in het voorgaande jaar). In 32 gevallen zijn de indieners doorverwezen naar een ander bevoegd orgaan dat losstaat van de Europese instellingen (tegen 65 in het voorgaande jaar).

Vier verzoekschriften zijn voor advies doorverwezen naar andere commissies (tegen drie in het voorgaande jaar).

Twaalf klachten werden door de Europese Ombudsman doorverwezen om als verzoekschrift te worden behandeld (voor meer gedetailleerde statistische gegevens, zie bijlage).

* Op dit ogenblik beschikken Duitsland, Oostenrijk, België (Kamer van Volksvertegenwoordigers), Spanje, Luxemburg en Nederland over een nationale commissie verzoekschriften. Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Italië, Denemarken, Zweden en Portugal kennen parlementaire procedures voor de behandeling van verzoekschriften.

** Het arrest "Lamberts" van 10 april 2002, in de zaak T-209/00, heeft betrekking op een tegen de Europese Ombudsman ingesteld beroep om schadevergoeding; het Gerecht van eerste aanleg heeft het beroep weliswaar ten gronde verworpen, maar wel ontvankelijk verklaard; naar aanleiding van dit besluit heeft de Ombudsman op 24 juni 2002 bij het Hof van Justitie beroep ingesteld.

***Het SOLVIT-systeem, dat gebaseerd is op een netwerk van coördinatiecentra die door de lidstaten binnen hun administraties zijn opgericht, biedt hulp bij het oplossen van grensoverschrijdende problemen in de interne markt. Het is in juni 2002 in het leven geroepen op basis van een mededeling gevolgd door een aanbeveling (van 7 december 2001) van de Commissie, die door de Raad op 1 maart 2003 is goedgekeurd (http://europa.eu.int/comm/internal_market/solvit/).

ANNEXE I

Pétitions reçues par le Parlement européen:

<u>Année parlementaire</u>	<u>Nombre</u>	<u>% augmentation/baisse</u>
1985-1986	234	+ 38
1986-1987	279	+ 19
1987-1988	484	+ 73
1988-1989	692	+ 43
1989-1990	774	+ 12
1990-1991	785	+ 1
1991-1992	694	- 12
1992-1993	900	+ 30
1993-1994	1083	+ 20
1994-1995	1352	+ 25
1995-1996	1169	- 14
1996-1997	1107	- 5
1997-1998	1311	+ 18
1998-1999	1005	- 24
1999-2000	958	- 5
2000-2001	886	- 7
2001-2002	1283	+ 45
2002-2003	1514	+ 18

ANNEXE II

Données statistiques relatives aux pétitions examinées au cours de la période de référence(12.3.02 - 10.03.03)

1. Pétitions reçues: 1514 * (1283) [310-1601/2002 + 1-222/2003]
2. Déclarées irrecevables: 202 (293)
(Examen de recevabilité/irrecevabilité réalisé pour 22% des pétitions reçues)
3. Déclarées recevables: 642 (744)
4. Cloturées: 573 (506)
5. No. of pétitions "en cours" à la fin de:

2000 - 2001	689
2001 - 2002	1041
2002 - 2003	1080
6. Nationalité du pétitionnaire (voir Annexe III)
7. Pétitions avec environ 1000 signatures (voir Annexe IV)
8. Contacts établis avec les autorités nationales ou d' autres organes indépendants:

- par la commission même	17	(16)	??
- délégués au pétitionnaire	32	(65)	??
9. Informations demandées à:

- la Commission			
- première information	361	(543)	
- informations complémentaires	124	(152)	
- la DG IV	2		
- la DG V	1		
- au Service Juridique	--		
- au STOA	3		
- aux Questeurs	1		
10. Avis demandés à d'autres commissions ou délégations: 4 (3)
11. Art. 226 (voir Annexe V)
12. Médiateur européen

- reçues de	12	(9)
- transmises au	--	(2)

* Entre parenthèses le chiffre de l'année dernière.

ANNEXE III

Classement des pétitions par nationalité des pétitionnaires:

	<u>Nationalité des pétitionnaires</u>
Allemagne	323
Autriche	19
Belgique	42
Danemark	8
Espagne	203
Finlande	25
France	149
Grèce	95
Irlande	38
Italie	236
Luxembourg	2
Pays-Bas	50
Portugal	47
Royaume-Uni	202
Suède	20
Non communautaire	55

ANNEXE IV

Pétitions collectives (comportant mille signatures et plus):

Nombre de signatures

N° 340/2002, présentée par M. Flavio Agnoletto, de nationalité italienne, en faveur de la commercialisation du biodiesel pur, exempté d'accises	1135
N° 535/2002, présentée par M. John Mulcahy, de nationalité irlandaise, au nom de " <i>Save the Swilly</i> ", sur la protection marine du Lough Swilly, comté de Donegal, Irlande	10000
N° 595/2002	3500
N° 721/2002	1285
N° 725/2002	2000
N° 828/2002	1580
N° 866/2002	3000
N° 891/2002	6426
N° 1010/2002	1156
N° 1336/2002	1080
N° 1347/2002	3000
N° 17/2003	1045
N° 91/2003	1442
N° 118/2003	8000
N° 212/2003	6000

ANNEXE V

"Article 226 procédure"

Il n'y a que 2 pétitions pour lesquelles on ait fait recours à la procédure prévue à l'art. 226: 405/99 et 811/00.

BIJLAGE V

Verslag van mevrouw BANOTTI **Bemiddelaar van het Europees Parlement voor internationale ontvoeringen van kinderen**

De bemiddelaar voor internationale ontvoeringen van kinderen heeft geen statutair vastgelegde rol. Aangezien het werk van de bemiddelaar echter geleidelijk aan meer bekendheid geniet, komen er ook steeds meer vragen binnen over alle aspecten van de wetgeving. Hierbij gaat het om toegangsrechten van ouders die geen ouderlijke verantwoordelijkheid uitoefenen en de problemen die zij ondervinden waar het gaat om de eerbiediging van hun rechten.

Eind 2002 heeft het Europees Parlement zijn goedkeuring gehecht aan het voorstel voor een verordening van de Raad betreffende de bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken en inzake de ouderlijke verantwoordelijkheid en betreffende de onderhoudsverplichtingen (A5-0385-2002).

Toegang en onderhoud zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en er zijn mij tal van uiterst gecompliceerde gevallen voorgelegd waarin ouders die niet de ouderlijke verantwoordelijkheid uitoefenen, zonder geldige redenen de toegang tot het kind wordt ontzegd terwijl tegelijkertijd juridische stappen tegen hen worden ondernomen wegens betaling van onderhoud voor ditzelfde kind. De nieuwe verordening, waarin eerdere wetgeving is samengevat, is inmiddels in werking getreden.

In september 2002 heb ik in het Europees Parlement samen met REUNITE een voorlichtingsbijeenkomst gehouden om de leden van het Europees Parlement te informeren over internationale ontvoeringen. Naar aanleiding van deze vergadering is een handleiding voor de leden uitgewerkt en uitgedeeld; deze handleiding is in het Frans en in het Engels beschikbaar.

In september heb ik voorts als vertegenwoordiger van het EP deelgenomen aan de Speciale Commissie in Den Haag en actief bijgedragen aan de debatten over het functioneren van het Verdrag van Den Haag. In mijn hoedanigheid van vice-president van het Internationale Centrum voor vermiste en uitgebuite kinderen (International Centre for Missing and Exploited Children – ICMEC) heb ik deelgenomen aan bestuursvergaderingen van deze organisatie en bij drie vergaderingen het voorzitterschap waargenomen.

Het Europees Parlement was ook vertegenwoordigd op een internationale conferentie over het ouderverstotingssyndroom (Parental Alienation Syndrome - PAS). In toenemende mate wordt erkend dat dit verschijnsel zich voordoet bij kinderen die door de ene ouder de toegang tot de andere wordt ontzegd. De verzorgende ouder tracht in deze gevallen het kind van de niet-verzorgende ouder te vervreemden. Helaas komen dergelijke praktijken, die uiterst schadelijke gevolgen hebben voor het kind, vaak voor. Het is van belang dat zowel de justitiële autoriteiten als de maatschappelijk werkers die met de betrokken kinderen werken, zich ervan bewust zijn dat dergelijk gedrag voorkomt en dat zij weten te verhinderen dat besluiten inzake toegang en bezoekrechten hierdoor worden beïnvloed.

In mei 2002 hebben de secretaris en de assistent-secretaris-generaal van het Verdrag van Den Haag een vergadering van de Commissie openbare vrijheden van het EP bijgewoond en de leden bij deze gelegenheid op de hoogte gesteld van het functioneren van dit Verdrag. Zij onderstreepten dat het van het grootste belang is dat de wetgeving die wij als Europese Unie op dit gebied opstellen geen afbreuk doet aan de werking van het Verdrag.

Voorts heb ik het woord gevoerd bij een conferentie over de betrekkingen met de islamitische wereld in Parijs, in oktober 2002.

In de loop van het jaar heb ik deelgenomen aan verschillende televisie- en radioprogramma's en bijdrages geleverd tot krantenberichten over internationale ontvoeringen van kinderen, waaronder op ARTE en Euronews en in de internationale uitgave van de Herald Tribune.

In mijn hoedanigheid van bemiddelaar wordt via verschillende wegen contact met mij opgenomen.

1. Raadpleging door de Commissie verzoekschriften en de Commissie openbare vrijheden
2. Raadpleging door individuele leden van het EP
3. Rechtstreeks via mijn bureau
4. Internet - e-mail

In december heb ik een proces bijgewoond waarin het ging om de ergste tragedie die op dit gebied voorstelbaar is. De ouder die het kind had ontvoerd, heeft dit vermoord en vervolgens zelfmoord gepleegd om het kind niet aan de verzorgende ouder te behoeven afstaan. Dit is een onmiskenbare waarschuwing voor al degenen die op dit gebied werkzaam zijn. Hieruit blijkt immers maar al te duidelijk dat de politie, aangezien het leven van de kinderen in veel gevallen gevaar loopt, snel moet optreden teneinde het ontvoerde kind te vinden.

Hieronder volgt een lijst met de gevallen uit het afgelopen jaar die momenteel bij mij in behandeling zijn:

<u>Indiener</u>	<u>Land waarnaartoe het kind ontvoerd is</u>
Zwitserland	Finland
België	Zweden
VK	Zweden
België	Duitsland
Frankrijk	Duitsland
VK	Jordanië
Ierland	Jordanië
Zuid-Afrika	Duitsland

ICPAC
 Irish Centre for Parentally Abducted Children
 (Iers Centrum voor door ouders ontvoerde kinderen)

	Cliënten	Verzoeken om advies per telefoon	Verzoeken om schriftelijke informatie	Ontvoering/vasthouding	Opgeloste gevallen
April	<i>9</i>	<i>18</i>	<i>8</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
Mei	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>1</i>		
Juni	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>13</i>		
Juli	<i>3</i>	<i>12</i>	<i>3</i>		
Augustus	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>1</i>		
September	<i>8</i>	<i>16</i>	<i>4</i>		
Oktober	<i>8</i>	<i>25</i>	<i>6</i>		
November	<i>1</i>	<i>5</i>	<i>2</i>		
December	<i>3</i>	<i>8</i>		<i>4</i>	
Januari	<i>7</i>	<i>28</i>	<i>5</i>		
Februari	<i>8</i>	<i>45</i>	<i>7</i>		
Maart	<i>2</i>	<i>67</i>	<i>2</i>		

Samenvatting van de activiteiten van april 2002 tot en met maart 2003

De cliënten hebben om informatie verzocht met betrekking tot ontvoering naar/van en illegale vasthouding in de volgende landen: *Ierland, Engeland, Spanje, Griekenland, Frankrijk, Italië, Jordanië, Georgië, Moldavië, VS, Filippijnen, Libië, Libanon, Nigeria, Nieuw Zeeland, Algerije en Brazilië.*